TAIDER
Aile İşletmeleri Derneği

S360

Kuzey Yıldızı:

Aile Şirketlerinde Sürdürülebilirlik

Etki Değerlendirmesi Türkçe Soru Rehberi

B
the change

Aile şirketlerinin sürdürülebilirlik alanında faaliyetlerinin etkilerini ölçerek bu alanda daha etkin çalışmalar yapmalarını teşvik etmek üzere Uluslararası Aile Şirketleri Ağı (FBN International) ve B Lab tarafından oluşturulan, aile şirketlerine özgü Sürdürülebilirlik Etki Değerlendirmesi Türkçe Soru Rehberi, B Corp Türkiye Ülke Partneri olan S360 tarafından, Türkiye Aile İşletmeleri Derneği (TAİDER) desteğiyle hazırlanmıştır.

Sorulara ve değerlendirme formuna ilişkin ayrıntılı bilgiyi bcorp@s360.com.tr adresine yazarak edinebilirsiniz.

İçindekiler

B Corp Hakkında	4
Amaç	5
Bölüm 1: Yönetişim	6-11
Bölüm 2: Çalışanlar	12-18
Bölüm 3: Toplum	20-25
Bölüm 4: Çevre	26-30
Etki İş Modelleri	32-33
Aile Katılımı	34-37

B Corp Hakkında

B Corp topluluğu, *sadece dünyanın en iyi olmayı değil, dünya için en iyisi olmayı* amaçlayan ve iş dünyasında başarıyı yeniden tanımlayan şirketlerin gönüllü olarak katıldığı küresel bir topluluktur. İş dünyasının kârlı ve iyi olan için çalışan şirketlerinin bir araya gelerek liderlik yaptığı B Corp hareketi, kârını artırırken sosyal ve çevresel sorunlara da çözümler getiren şirketlerin gelecek kuşaklara iş dünyasının "en iyileri" olarak taşınmalarına katkıda bulunuyor. Hareket, şirketlere, işbirliği olanakları, sorumluluk faaliyetlerinin etkilerini ölçme ve kıyaslama araçları sunan, kurumsallaşma yolunda çalışmalarına ilham veren güçlü bir platform sağlıyor.

Şirketinizi geleceğe, etkinizi ölçerek taşıyın!

B Corp hareketi şirketlere, faaliyetlerini kapsamlı bir ölçüm ile değerlendirmelerini sağlayarak iş modellerine ilişkin geliştirme alanlarını görme, bütüncül bir yaklaşım ile uzun vadeli stratejilerini gözden geçirme ve iyileştirme imkânı veriyor. Aile şirketlerindeyse, iş dünyasının koşullarına her dönem uyum sağlayarak kurumsal yönetim, şeffaflık, güvenilir finansal raporlama, markalaşma, kurum stratejisinin oluşturulması, inovasyon ve rekabete uyum sağlama gibi alanlarda ilerleme sağlamalarının yolunu açarak kuşaklar arası geçişi kolaylaştırıyor. Küresel B Corp topluluğu, aile şirketlerinin sürdürülebilir başarı sağlamaları ve şirketlerini geleceğe taşımaları için rehberlik ediyor.

Amaç

Kuzey Yıldızı: Aile Şirketlerinde Sürdürülebilirlik Etki Değerlendirmesi çalışanlarımızın, çevremizin, toplumumuzun ve gelecek nesillerin sürdürülebilirliği için etki yaratan bir dizi iş uygulamasını tüm yönleri ile amaçlamayı hedefliyor.

Türkiye Aile İşletmeleri Derneği (TAİDER) bu anketin Türkiye'deki aile işletmeleri arasında kullanılmasını destekleyerek, sürdürülebilirlik alanındaki çalışmaları ile farkındalık yaratmaya devam etmektedir.

Bilgi için:
www.taider.org.tr
info@taider.org.tr

Değerlendirmeye başlamadan önce dikkate alınması gereken bazı hususlar:

1) Soruları zamana yayarak yanıtlayın.
2) Tekrar dönmek istediğiniz sorularda "Tekrar dön" seçeneğini işaretleyin.
3) Değerlendirme, faaliyet gösterdiğiniz sektöre ve şirketinizin büyüklüğüne uygun hale getirilmiştir.

Önemli olanı ölçmek için attığınız ilk adımdan dolayı sizi tebrik ederiz!

Bölüm 1: Yönetişim

Yönetişim bölümü, şirketin temel misyonuna, paydaşlarıyla ilişkilerine, yönetişim anlayışına ve şeffaflığına odaklanıyor. Değerlendirme aynı zamanda aile şirketlerinin uzun vadeli bir başarı sağlaması için öne çıkan iyi uygulamaları içeriyor.

GV2.1 Misyon

Şirketinizi en iyi tanımlayan açıklamayı seçiniz. Bu soru, araştırma/kıyaslama amaçlı sorulmuştur, hesaplamada ağırlıklı bir soru değildir ve nihai puanınızı etkilemeyecektir.

- Pozitif sosyal/çevresel etki arzu edilir fakat şirketimiz için öncelikli bir hedef değildir.
- Sosyal ve çevresel etki genel olarak göz önünde bulundurulsa da yüksek önceliğe sahip değildir.
- Sosyal ve çevresel etkiyi, şirketimizin kimi faaliyetlerinde çok sık olmasa da göz önünde bulunduruyoruz.
- Sosyal ve çevresel etkimizin, şirketin başarısı ve kârlılığı için önem arz ettiğini düşünüyoruz ve karar verme süreçlerinde bu konulara mütemadiyen öncelik veriyoruz.
- Sosyal ve çevresel etkimize şirket başarısının temel parçası gözüyle bakıyor, kârlılık getirmeyecek koşullarda bile bu etkileri göz önünde bulundurmayı tercih ediyoruz.

GV2.2 Misyon

Şirketinizin kurumsal misyonu var mıdır? Misyonunuz aşağıdaki maddelerden herhangi birini içeriyor mu? Lütfen uygun olan her seçeneği işaretleyiniz.

- Yazılı bir bildiri yok.
- Herhangi bir sosyal ya da çevresel taahhüt içermeyen yazılı bir kurumsal misyon mevcuttur.
- Sosyal etki yaratılması konusunda taahhüdümüz mevcuttur (örn. yoksulluğun giderilmesi, sürdürülebilir ekonomik kalkınma).
- Çevresel konuların gözetilmesi ve çevrenin korunması konusunda taahhüdümüz mevcuttur.
- Dezavantajlı gruplara (örn. düşük gelirli müşteriler, küçük toprak sahibi çiftçiler) yönelik hizmet taahhüdümüz mevcuttur.

CD1874653 Özel Ölçüt

Şirketiniz, uzun vadede aile ilişkilerinin korunması ve iyi yönetişim sağlanması adına aşağıdakilerden herhangi birini içeren bir aile tüzüğüne sahip midir?

- Şirketin kurumsal misyon/değerler bildirisiyle aynı doğrultuda bir aile değerleri bildirisi
- Aile İstihdam Politikası (aile üyelerinin işi ve şirketi öğrenmelerini sağlayan imkânlar)
- Haleflik Politikası (adaylıklar vb.)
- Mülkiyet devrini içeren politika (miras)

- Tazminat esas ve kuralları
- Aile içi anlaşmazlıkların çözümü prosedürleri
- Yönetim kurulu üyelerinin rotasyonunu da içeren, yönetim kurulu adaylık ve değerlendirme süreci
- Hisse Politikası
- Çıkış Politikası (aile üyelerinin hisselerini satabilmesi imkânı)

CD1874654 Özel Ölçüt

Aile üyeleri (şirket yönetimi dışında), şirketin, sosyal ve çevresel hedeflerini takip etmek için en azından senelik olarak sosyal ve çevresel performansı değerlendiriyorlar mı?

Evet

Hayır

GV2.4a Misyon

Şirketiniz, sosyal ve çevresel misyonu kapsamında çalışanlarına ne gibi eğitimler sağlıyor? Lütfen uygun olanları işaretleyiniz.

- Sosyal veya çevresel misyonumuz bulunmuyor.
- Şirketin sosyal ve çevresel misyonu konularında eğitim verilmiyor.
- Gönüllülük esaslı oryantasyon, eğitim ve/veya bilgilendirme
- Yeni çalışan ve yeni yönetici eğitimine entegre edilmiş özel ve zorunlu eğitim
- Mevcut çalışan ve yönetici eğitimine entegre edilmiş özel ve zorunlu eğitim
- Çalışanlar, hem bireysel hem de takım olarak sosyal ve çevresel konularda hedefler belirliyorlar.
- Tüm direktör ve yöneticiler, sosyal ve çevresel hedefleri çalışanlara iletme konusunda eğitim alıyor ve sonuçlar için hesap verilebilirlik ilkesini uyguluyorlar.

GV3.2a Yönetişim

Yönetim kurulunuz ya da idari yapınız aşağıdaki özelliklerden hangilerine sahiptir? Lütfen uygun olanları işaretleyiniz.

- Senede en az iki kez toplanıyor.
- En az bir bağımsız üyeye sahip

- %50'si bağımsız üyelerden oluşuyor.
- Yönetici ücret ve mali menfaatlerini yönetiyor.
- En az bir bağımsız üyeye sahip Denetim Komitesi var.
- En az bir bağımsız üyeye sahip Ücretlendirme Komitesi var.
- Şirket bir kooperatiftir ve Yönetim Kurulu'nu üyeleri arasından seçiyor.
- Yukarıdakilerin hiçbiri
- Şirket herhangi bir Yönetim Kurulu veya idari yapıya sahip değil.

CD1874656 Özel Ölçüt

Yönetim Kurulu'nda ya da üst düzey yöneticiler arasında aile dışından üyeler mevcut mu?

- Evet, Yönetim Kurulu başkanı aile üyesi değil
- Evet, en az bir Yönetim Kurulu üyesi aile dışından
- Evet, CEO aile üyesi değil
- Evet, üst düzey yöneticilerden en az bir tanesi aile dışından
- Hayır, ne Yönetim Kurulu ne de üst düzey yöneticiler arasında aile dışı üyeler mevcut

CD1874657 Özel Ölçüt

Son 2 yıl içerisinde yönetim kurulunun yeterliliği, yapısı ve hesap verilebilirliği değerlendirildi mi?

- Evet, iç değerlendirme (öz-değerlendirme) uygulandı.
- Evet, dışarıdan denetim alındı.
- Hayır

GV2.8 Misyon

CEO'nuzun ya da CEO'ya direkt raporlama yapan çalışanlarınızın mali ve gayrimaddi menfaatlerinin belirlenmesinde, sosyal ve çevresel ölçüt ya da hedeflerin karşılanması belirleyici midir? Lütfen uygun olanları işaretleyiniz.

- Hayır
- Evet, CEO/Başkan mali ve gayrimaddi menfaatlerinin (ücret, prim vb.) belirlenmesinde
- Evet, diğer üst düzey yöneticilerin mali ve gayrimaddi menfaatlerinin (ücret, prim vb.) belirlenmesinde

CD1874659 Özel Ölçüt

Şu anki CEO'nuzun görev süresi ne kadardır?

- 2 yıldan az
- 2-4 yıl
- 5-9 yıl
- 10 yıldan fazla

CD1874660 Özel Ölçüt

Kıdemli yönetici olacak kişiler (halefler) hangi sıklıkla değerlendirmeden geçiriliyor?

- Yıllık olarak
- Her 2 ila 3 yılda bir
- Gayri resmi ya da 3 yıldan daha az sıklıkla

GV5.2a Şeffaflık

Şirketiniz, finansal bilgilerin (maaş bilgisi haricinde) tam zamanlı çalışanları ile paylaşımı konusunda resmi bir mekanizmaya sahip mi?

- Hayır.
- Evet - Çalışanların talep etmesi durumunda şirket temel gelir/gider rakam ve kalemlerini paylaşıyor.
- Evet – Şirket tüm finansal bilgilerini (maaş bilgisi haricinde) en az senede 1 kez paylaşıyor.
- Evet – Şirket tüm finansal bilgilerini (maaş bilgisi haricinde) en azından her çeyrek yılda bir paylaşıyor.
- Evet – Şirket Açık Yönetim anlayışına sahip
- Ek olarak, kamuya açıklanan/açıklanan finansal bilgilerin yorumlanması konulu eğitim programı mevcut

GV5.5b Şeffaflık

Şirket, hedef bazlı performansını paylaştığı, kamuoyuna açık bir yıllık faaliyet raporu yayımlıyor mu? Evet ise bu rapor aşağıdakilerden hangilerini içeriyor? Lütfen uygun olanları seçiniz.

- Mevcut değil - Şirket hedef bazlı performanslarının yer aldığı kamuya açık yıllık rapor yayımlamıyor.

- Şirketin misyonu, hedefleri ve değerleri açık şekilde ifade ediliyor.
- Şirketin operasyonlarının öncelikli ekonomik, çevresel ve sosyal etkileri tanımlanıyor ve rapora dâhil ediliyor.
- Şirket misyonu doğrultusunda gerçekleştirilen faaliyetler açık bir şekilde anlatılıyor.
- Şirket misyonu ile ilgili ölçülebilir hedefler raporda belirtiliyor.
- Şirket misyonu doğrultusunda gerçekleştirilen faaliyetlerin ölçümlenebilir sonuçları (örn. kg bazında karbon dengelemesi) raporda yer alıyor.
- Önceki yıllarla karşılaştırma imkânı sunan geçmiş yıllara ait veriler/ölçümlenebilir değişkenler raporda veriliyor.
- Şirket misyonu doğrultusunda gösterilen performans üçüncü kişiler tarafından doğrulanıyor.

CD1874658 Özel Ölçüt

Şirket, finansal konularda tüm hissedarlarını ne sıklıkla bilgilendiriyor?

- Bir yıldan daha fazla aralıklarla
- Yıllık olarak
- Yarım yılda bir
- Her çeyrekte
- Çeyrekten daha sık

CD1874661 Özel Ölçüt

Şirketin bir önceki mali yılda elde ettiği kârın yüzde olarak ne kadarı Ar-Ge ya da uzun vadeli projeler için tekrar şirkete yatırılmıştır?

- N/A (yok) Şirket geçen yıl kâr etmedi
- %0-15
- %16-25
- %26-50
- %75-99
- %75-99
- %100

Bölüm 2: Çalışanlar

Bu bölüm, şirketin, çalışanların ücretleri, yan hakları, eğitimi ve çalışanlara şirket payı verilmesi konularındaki uygulamaları aracılığıyla çalışanlarına nasıl fayda sağladığını içeriyor. Değerlendirme aynı zamanda yönetim ve çalışan iletişimi, iş esnekliği ve kurumsal kültür, çalışan sağlığı ve güvenliği uygulamaları aracılığıyla çalışma ortamına odaklanıyor.

WR1.1 Çalışan Ölçümleri

*Türkiye'de saat bazlı maaş ödemesi sistemi uygulanmadığından yanıtınız "hayır" olacaktır.

Çalışanlarınız hakkındaki bu soru size ilave olarak sorulacak soruların belirlenmesi için yanıt verilmesi ZORUNLU olan bir sorudur. Çalışanlarınızın %50'sinden fazlasına saat bazlı mı ödeme yapılıyor?*

Evet

Hayır

WR2.3 Ücret ve Maaş (Saatlik*)

*Saat bazlı ödeme sistemi Türkiye'de uygulanmamaktadır. Değerlendirmeyi yaparken bu soru karşınıza çıkarsa aylık maaş üzerinden düşünerek yanıtlayabilirsiniz.

En düşük maaşı alan saatli çalışanınızın son çeyrek yılda aldığı ücret, asgari ücretin yüzde kaç üzerindedir?

%0

%1-9

%10-19

%20-25

%25'ten fazla

WR2.6a Ücret ve Maaş (Saatlik*)

*Saat bazlı ödeme sistemi Türkiye'de uygulanmamaktadır. Değerlendirmeyi yaparken bu soru karşınıza çıkarsa aylık maaş üzerinden düşünerek yanıtlayabilirsiniz.

Asgari ücretin üzerinde maaş alan çalışan yüzdesi nedir? Ülkeniz için asgari maaş verisi yoksa N/A (yok) işaretleyiniz.

%75'ten az

%75-89

%90-99

%100

N/A (yok)

WR2.7a Ücret ve Maaş

Primler de dâhil olmak üzere şirketinizde en yüksek maaş alan çalışanınız, en düşük maaşı alan tam zamanlı çalışanınızın kaç katı maaş alıyor?

WR3.1b Çalışanlara Sağlanan Haklar

Kanun ve yasal düzenlemelerce zorunlu görülen yan hakların dışında aşağıdakilerden hangileri tam zamanlı çalışanlara sağlanıyor? Lütfen uygun olanları işaretleyiniz.

- Engellilik Sigortası / Kaza sigortası
- Hayat sigortası
- Finansal hizmetler (kredi ve tasarruf programları)
- Özel diş sigortası
- Ek özel sağlık sigortası
- Özel emeklilik planları ya da ihtiyat fonları
- Diğer (açıklayınız)
- Yukarıdakilerden hiçbiri

WR3.6a Çalışanlara Sağlanan Haklar (Maaşlı)

Resmi tatiller de dâhil olmak üzere tam zamanlı çalışanlara sağlanan ücretli izin günü sayısı nedir? Yasalarca öngörülen yıllık izin de dâhil olmak üzere şirketin sağladığı tüm izinleri dâhil ediniz.

WR3.2 Çalışanlara Sağlanan Haklar

Yönetici kademesinde olmayan tam zamanlı çalışanlara sağlanan doğum izni kaç gündür? Hesaplamanıza yasal zorunluluklarınızın yanı sıra şirketinizin bu konuda verdiği ücretli izinleri de dâhil ediniz. Şirketinizde bir doğum izni politikası yoksa 'hiçbiri' seçeneğini seçiniz.

- Hiçbiri
- 1-90 çalışma günü
- 91-120 çalışma günü
- 120 çalışma gününden fazla

WR4.1a Çalışanlara Sağlanan Haklar

Geçtiğimiz 12 ayda, şirket içerisinde açılan pozisyonlardan yüzde kaçı şirket içerisindeki çalışanlar tarafından doldurulmuştur? (Hesaplamanızda şirket sermaye sahiplerini dışarıda bırakınız)

WR4.2a Eğitimler

Yeni işe alınan çalışanlar dışarıda tutulduğunda, geçtiğimiz 12 ayda tam ve yarı zamanlı çalışanların yüzde kaçı aşağıdaki eğitimleri aldı?

	%0	%1-24	%25-49	%50-74	%75'ten fazla	Bilmiyorum
Temel iş sorumluluklarını iyileştirmek üzere verilen yetenek odaklı eğitimler						
Yetenek odaklı eğitimler (rutin iş sorumluluklarının ötesinde eğitimler, örn. kamusal alanda konuşma, yönetici olmayanlar için yönetim eğitimi gibi)						

WR5.4 Çalışan Şirketi

Kurucu ve yöneticiler dışında şirketin yüzde kaçı çalışanlara aittir? Şirketiniz çalışan ortak hizmetler ve üretici kooperatifiyse lütfen N/A (yok) işaretleyiniz.

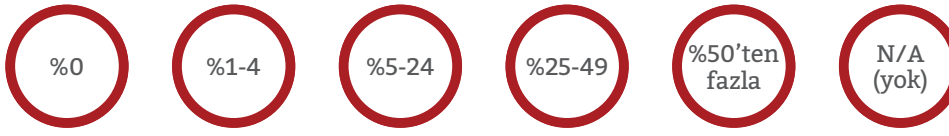

WR6.1 Yönetim ve Çalışan İletişimi

Bordrolu tüm çalışanlara performans geribildirimi sağlamak üzere resmi ve devamlı bir prosedür var mıdır? Lütfen uygun olanları işaretleyiniz.

- En az yılda bir uygulanıyor.
- Çalışma arkadaşlarından geribildirimler içeriyor.
- Kariyer gelişimi için yazılı rehberlik sağlıyor.
- Sosyal ve çevresel hedefler içeriyor.
- Karşılanabilir hedefleri açıkça tanımlıyor.
- 360 derece geribildirim süreci takip ediyor.
- Yukarıdakilerden hiçbiri

WR6.3a Yönetim ve Çalışan İletişimi

Şirketiniz eğer son iki yıl içerisinde çalışan memnuniyeti veya katılımı bağlılık gerçekleştirdiyse "Memnun" ve "Bağlı" yanıtını veren çalışanların yüzdesi nedir? Eğer şirketiniz son iki yıl içerisinde bir anket gerçekleştirmediyse N/A (yok) işaretleyiniz.

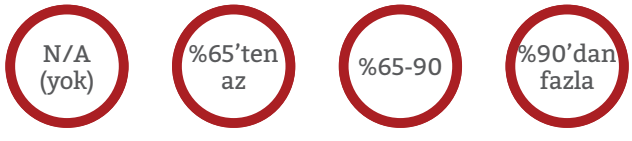

WR7.2a Esneklik/Kurum Kültürü (Maaşlı)

Şirketiniz yazılı veya uygulamada aşağıda yer alan iş esnekliğiyle ilgili seçeneklerden hangilerini çalışanlarının çoğunluğuna sunuyor? Lütfen uygun olanları işaretleyiniz.

- Çalışanların isteği üzerine part-time çalışma imkânı
- Esnek çalışma saatleri (İşe başlama ve işten ayrılma saatlerinde esneklik)
- Evden çalışma (haftada birden fazla evden/dışarıdan çalışma imkânı)
- Paylaşımlı iş (normal şartlarda bir kişinin istihdam edildiği bir pozisyon için part-time olarak iki kişinin istihdam edilmesi)
- Yukarıdakilerden hiçbiri

WR4.2b Eğitimler (Saatlik*)

*Saatlik ödeme sistemi Türkiye'de uygulanmamaktadır. Bu soruyu aylık maaş üzerinden düşünerek yanıtlayabilirsiniz.

Yeni işe alınan çalışanlar hariç, son 12 ayda tam zamanlı ve yarı zamanlı çalışanların yüzde kaçı, aşağıdaki eğitimleri aldı?

	%0	%1-24	%25-49	%50-74	%75'ten fazla	Bilmiyorum
Temel iş sorumluluklarını iyileştirmek üzere verilen yetenek odaklı eğitimler						
Yetenek odaklı eğitimler (rutin iş sorumluluklarının ötesinde eğitimler, örn. kamusal alanda konuşma, yönetici olmayanlar için yönetim eğitimi gibi)						

WR7.4c Esneklik / Kurum Kültürü (Maaşlı)

Çalışanlara sağlanan yan haklar nelerdir? Lütfen uygun olanları işaretleyiniz.

- İşyerlerinde kreş imkânı
- Kreş ücretlerinin karşılanması
- Danışmanlık hizmeti
- Ücretsiz yemek veya yemek kartı/ticket
- Diğer (lütfen açıklayınız)
- Hiçbiri

WR6.2 Yönetim ve Çalışan İletişimi

Şirketinizin çalışanlar için oluşturulmuş bir el kitabı mevcut mudur? Mevcutsa aşağıdakilerden hangilerine erişilebiliyorlar?

- İşyerinde ayrımcılıkla ilgili bir açıklama mevcut
- Çalışma saatleriyle ilgili bir açıklama mevcut
- Ödemeler ve performans ile ilgili konulara değiniliyor.
- Yan haklar, eğitimler ve işten ayrılma ile ilgili politikalar mevcut
- Şikâyet mekanizmaları açıklanıyor.
- Disiplin prosedürü ve yaptırımlar ile ilgili açıklamalar mevcut
- Çalışanların toplu sözleşme ve örgütlenme özgürlüğü hakkı konusunda beyan mevcut
- Çocuk ve zorunlu işçiliğin yasaklanması ile ilgili beyan mevcut
- Basılı bir çalışan el kitabı mevcut değil.

Fikirler
İlerleme
Başarı
İŞ DÜNYASI
Süreç
Vizyon

Bölüm 3: Toplum

Değerlendirme formunun Toplum bölümü, şirketin faaliyet gösterdiği bölgelerdeki topluluklara etkisini şirketin tedarikçi ilişkileri, çalışan çeşitliliği ve yerel topluma dâhil olması konularını değerlendiriyor. Bu bölüm aynı zamanda şirketin sosyal konularındaki uygulama ve politikalarını ölçüyor. Buna ek olarak, sağlık, eğitim, ekonomik fırsatlar, sanat gibi temel hizmetlere erişim dâhil olmak üzere sosyal sorunları çözmeye odaklı ürün ve hizmetlerini de içeriyor.

CM2.2b İstihdam Yaratma

Son 12 ayda çalışan taban sayınız hangi oranda arttı?

%0 (Net olarak bir artış olmadı) | %1-14 | %15-24 | %25'ten fazla

CM2.4a İstihdam Yaratma

Son 12 ayda tam zamanlı ve bordrolu yarı zamanlı çalışanlar için (işten çıkarmalar hariç) işten ayrılma oranı nedir?

%10'den fazla | %5-10 | %2.5-4.9 | %0-2.4

CM2.5 İstihdam Yaratma

Aşağıda yer alan gruplara dâhil olan çalışan yüzdesi (tam zamanlı, yarı zamanlı ve geçici çalışanlar da dâhil olacak şekilde) nedir?

	%0	%1-9	%10-19	%20-29	%30'un üzerinde	Bilmiyorum
Düşük gelir bölgesinde yaşayan kişiler						
Kronik olarak yeterli derecede çalıştırılmayan nüfus (işgücüne katılamayan nüfus, hükümlü, evsiz vb.)						

CM3.7 Çeşitlilik

Yönetimin yüzde kaçı kadınlardan ve düşük gelir grubu gibi yeterli seviyede temsil edilmeyen grupların temsilcilerinden oluşuyor?

%0 | %1-9 | %10-24 | %25-49 | %50'den fazla | Bilmiyorum

CM3.5 Çeşitlilik

Yönetim kurulu ve yönetim organlarının yüzde kaçı kadın veya düşük gelir grubu gibi yeterli seviyede temsil edilmeyen grupların temsilcilerinden oluşuyor?

CM3.2 Çeşitlilik

Aşağıdaki grupların hangileri, şirketin yüzde kaçına sahipler?

	%0	%1-9	%10-24	%25-49	%50'den fazla	Bilmiyorum
Kadın ve/veya yeterli seviyede temsil edilmeyen nüfus						
Kâr amacı gütmeyen kuruluşlar						

CM3.11 Çeşitlilik

Tedarikçilerinizden yüzde kaçında çoğunluk kadınlar ve yeterli seviyede temsil edilmeyen grupların temsilcilerinden oluşuyor?

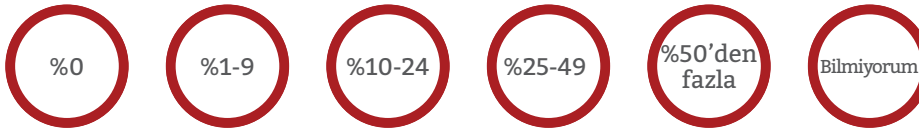

CM4.1a Sivil Katılım ve Bağış

Şirketinizin, kaynak ayırarak resmileştirdiği bir kurumsal vatandaşlık programı mevcut mudur? Mevcutsa aşağıdakilerden hangilerini içeriyor?

- Şirketlerin sosyal ve çevresel etkilerine yönelik yardımseverlik/hayır amaçlı katkılarla ilgili beyan

- Siyasi bağışlar hariç nakdi ve ayni bağışlar
- Gönüllü ve kamu yararına yapılan ücretsiz hizmetler
- Resmi bağış taahhütleri
- Çalışanlar tarafından yapılan bağışların/yardımların ilgili kurumlara iletilmesi
- Şirket bağışlarını alacak kurumları çalışan ve müşterilerin seçmesine imkân vermek
- Diğer (lütfen açıklayınız)
- Hiçbiri

CM4.8b Sivil Katılım ve Bağış

Geçtiğimiz finansal yılda, şirketinizin yaptığınız bağışlar ve yardımlar, kâr ve satışlarınızın yüzde kaçını oluşturdu? Lütfen vergiye tabi ayni yardımları da hesaba katınız.

- %0
- Kârın %1-9'u ya da satışlarınızın %1'inden azı
- Kârın %10-19'u ya da satışların %1-1.9
- Kârın %20-49'u ya da satışların %2-4.9
- Kârınızın %50'sinden fazlası ya da %5'den fazlası
- Bilmiyorum

CM5.8 Yerel Katılım

Şirketinizin bankacılık hizmetlerinin bir kısmı, aşağıdaki özelliklerden herhangi birini karşılayan bir kurum tarafından sağlanıyor mu?

- Sertifikalı bir CDFI (Community development financial institution) ya da sosyal yatırım kurumunun yerel muadili
- Sertifikalı bir B Corp
- 'Global Alliance for Banking on Values' üyesi
- Kooperatif bir banka ya da kredi kooperatifi
- Topluma hizmet etme taahhüdü vermiş bir banka
- Bağımsız bankalar (Merkez Bankası vb.)
- Hiçbiri

CM5.4a Yerel Katılım

Aşağıdaki seçeneklerin yüzde kaçı, son ürünün kullanıldığı bölgelerin 322 km'lik çapında bulunan yerel tedarikçilerden sağlanıyor?

	%0	%1-9	%20-39	%40-59	%60'tan fazlası	Bilmiyorum
Satılan ürünlerin masrafları (işgücü masrafları hariç)						
Şirket veya bağımsız yerel tedarikçiler tarafından yetiştirilen ve toplanan hammaddeler (fiyat olarak)						

CM6.4 Tedarikçiler, Dağıtıcılar ve Ürün

Şirketin tedarikçilerinin çoğunluğu sosyal ve çevresel konularda nasıl denetleniyor?

- Tedarikçiler denetlenmemektedir
- Spesifik negatif uygulamaların incelenmesi (örn. çocuk işçiliği, negatif çevresel etki olmaması)
- Pozitif uygulamaların incelenmesi (çevre dostu üretim süreci; mükemmel iş uygulamaları vb.)

CM6.6a Tedarikçiler, Dağıtıcılar ve Ürün

Önemli tedarikçilerinizle ortalama sözleşme süreniz nedir?

- 12 aydan az
- 13-36 ay
- 37-60 ay
- 61 ay ve üzeri
- Bilmiyorum

CM6.7a Tedarikçiler, Dağıtıcılar ve Ürün

Şirketin tedarikçilerinin sosyal ve çevresel performansını hesap verilebilir hale getiren, resmi ve yazılı bir Tedarikçi İlkeleri politikanız var mı? Adil ticaret yaklaşım ve politikanız da buna dâhil edilebilir.

Evet

Hayır

CM4.11a Sivil Katılım ve Bağış

Lütfen şirketinizin geçtiğimiz iki yıl içerisinde kurumsal ölçekte, endüstri ölçeğinde veya kanunlar ölçeğinde reformlar gerçekleştirmek için çalışıp çalışmadığını belirtiniz.

- Endüstri/sektör ölçeğinde
- Yerel ölçekte
- Belediye ölçeğinde
- İl ölçeğinde
- Ulusal ölçekte
- Uluslararası ölçekte
- Hiçbiri

CM3.8 Çeşitlilik

Ağırlıksız ölçüt (opsiyonel): Yönetimin tahmini yüzde kaçı kadınlardan oluşuyor?

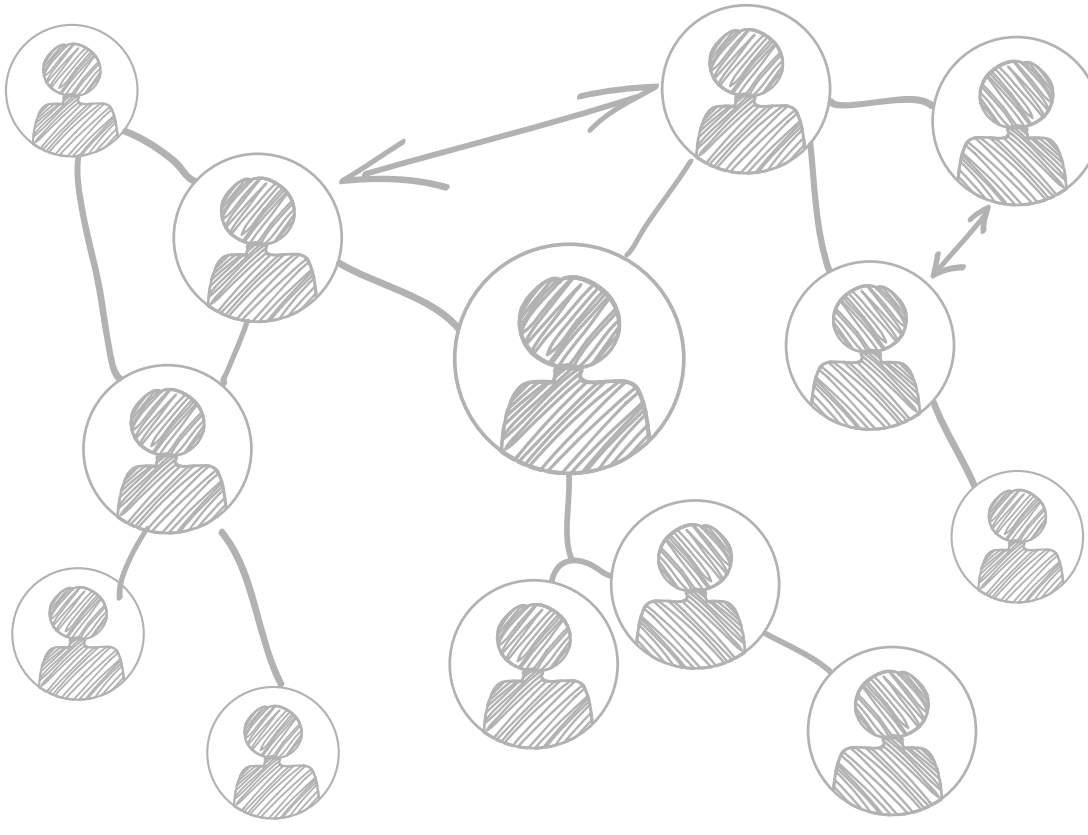

Bölüm 4: Çevre

Değerlendirme formunun Çevre bölümü, şirketin çevresel performansını; tesisleri, malzemeleri, kaynak ve enerji kullanımı ve emisyonlar (salımlar) yoluyla ölçülüyor. Aynı zamanda, uygun olan durumlarda şirketin ulaşım/dağıtım kanalları ile tedarik zincirinin çevresel etkisini de göz önünde bulunduruyor.
Bu bölüm bir diğer yandan, şirketin, yenilenebilir enerjinin yaygınlaştırılması, kaynakların korunması, atığın azaltımı, arazinin/yaban hayatın korunması, zehirli/tehlikeli maddelerin veya kirlenmenin önlenmesi gibi çevresel sorunların çözümü için eğitim, ölçüm ya da danışmanlık sağlanması konularında hizmet ve ürünlerinin çevresel bir soruna çözüm olabilecek şekilde tasarlanıp tasarlanmadığını ölçüyor.

EN2.4 Arazi, Ofis, Tesis

Şirket, aşağıdakileri içeren bir geri kazanım, geri dönüşüm programına sahip mi? Lütfen uygun olan her seçeneği işaretleyiniz.

- Kâğıt
- Karton
- Plastik
- Cam ve Metal
- Kompostlama
- Yukarıdakilerden hiçbiri

EN4.17 Atıklar

Tehlikeli atıklar (piller, boya, elektronik ekipmanlar vb.) şirket tarafından doğrulanabilecek şekilde her zaman bilinçli bir şekilde bertaraf ediliyor mu?

EN2.2a Arazi, Ofis, Tesis

Şirket tesislerinizin (metrekare bazında şirket tarafından sahip olunan ya da kiralanan) yüzde kaçı LEED sertifikalıdır; "Living Building Challenge" ya da başka bir yeşil bina programına tabiidir? Şirketiniz sanal bir ofise sahipse N/A (yok) seçeneğini işaretleyiniz.

- %20'den az
- %20-49
- %50-79
- %80'den fazla
- N/A (yok)

EN2.6a Arazi, Ofis, Tesis

Şirketiniz, aşağıdakilerden herhangi birini içeren çevresel yönetim sistemine sahip mi? Uygun olanları işaretleyiniz.

- Şirketin çevreye saygı duyduğunu belgeleyen bir politika bildirisi
- Şirketin faaliyetlerinin çevresel etkilerinin değerlendirilmesi
- Şirketin operasyonlarının çevresel etkileri ile ilgili amaç ve hedefler
- Bu hedefleri gerçekleştirmek için kullanılan kaynaklarla tasarlanmış programlar
- Uygulanan programları değerlendirmek üzere hazırlanan uyum ve denetleme çalışmaları
- Yukarıdakilerin hiçbiri

EN2.11b Arazi, Ofis, Tesis

Şirketiniz ürün ve hizmetlerin tasarımına çevresel değerlendirme prensiplerini entegre etmiş midir? ("Çevre için Tasarım" kavramının daha resmi bir tanımına ve örneklerine ulaşmak için yardım metnine başvurunuz.)

Evet Hayır

EN2.18 Arazi, Ofis, Tesis

Şirketiniz, ev-iş arası ulaşımın çevresel ayakizini azaltmak için resmi bir program ya da politikaya sahip mi? Söz konusu politikaya örnekler, toplu taşıma, ortaklaşa araç kullanımı, bisiklet kullanımı, sanal ofis, evden çalışmayı içerebilir.

Evet Hayır

EN2.22a Arazi, Ofis, Tesis

Tesislerinizde kiracı konumundaysanız, mülk sahibiniz ile aşağıdakilerden hangilerini uygulama/devam ettirme konusunda beraber çalışıyorsunuz?

- Enerji verimliliği iyileştirmeleri
- Su verimliliği iyileştirmeleri
- Atık azaltımı programları (geri dönüşümü de içeren)
- Yukarıdakilerden hiçbiri
- N/A (yok)

EN3.1 Girdiler

Şirketiniz enerji ve su tüketimlerini ölçümlüyor, kaydını tutuyor ve/veya raporluyor mu?

	Şu anda su tüketimlerini ölçümlemiyor ve tüketim kaydını tutmuyoruz	Su tüketimlerini ölçümlüyor ve tüketim kaydını tutuyoruz	Su tüketimlerini ölçümlüyor, tüketimlerin kaydını tutuyoruz ve belirli azaltım hedeflerine sahibiz	Geçtiğimiz mali yılda su tüketimlerini ölçümledik ve belirli azaltım hedeflerini karşıladık
Enerji				
Su				

EN3.5 Kaynak Kullanımları

Kurumsal tesislerinizin tasarrufu ve verimlilik iyileştirmelerine bağlı olarak enerji kullanımından yüzde olarak ne kadar tasarruf edilmiştir? Lütfen elektrik kullanımı ve ısınma, sıcak su gibi diğer enerji tüketimlerini göz önünde bulundurunuz.

%0 | %1-4 | %5-9 | %10-14 | %15-20 | %20'den fazla | Bilmiyorum

EN3.6a Girdiler

Enerji kullanımının (elektrik kullanımı ve ısınma, sıcak su gibi diğer enerji tüketimleri de dâhil olmak üzere) yüzde olarak ne kadarı yenilenebilir kaynaklardan elde edilmiştir? Lütfen satın alınan ve yerinde üretilen yenilenebilir enerji kalemlerini dâhil ediniz.

%0 | %1-24 | %25-49 | %50-74 | %75-99 | %100 | N/A (yok) Şirket, ürün

EN3.12 Girdiler

Şirketiniz ürün yaşam döngüsü (LCA) değerlendirmeleri uygulamış mıdır veya ürünlerinizin çevresel etkisi 3. şahıslar tarafından sertifikalandırılmış mıdır? Öyle ise bunlar:

- En az bir ürün için
- Çok satan ürün(ler) veya ürün grup(ları) için
- Birden çok ürün, ürün grubu için
- Tüm ürünler için
- Yaşam döngüsü çalışması yoktur, fakat malzemelerin seçiminde dikkate alınan yaşam döngüsü etmenleri vardır.
- Tamamlanmış yaşam döngüsü değerlendirmeleri veya sertifikasyonu yoktur.

EN4.1 Çıktılar

Lütfen salımları nasıl ölçümlediğinizi ve kaydını nasıl tuttuğunuza en iyi uyan ifadeleri seçiniz:

Kapsam 1 ve 2 sera gazı salımları	
Kayda değer hava salımları	
Tehlikeli atıklar	
Tehlikeli olmayan atıklar	
Tehlikeli ve zehirli atık su	

EN4.19a Çıktılar

Şirketin, ürünün işe yarayan parça ve bileşenlerinin ömrünü artırmak için hali hazırda uyguladığı aktif bir ürün yaşam sonu, bileşen ıslahı, yeniden kullanımı gibi programı var mıdır?

Evet

Hayır

N/A (yok)

İŞ DÜNYASI
Sürdürülebilirlik

Etki İş Modelleri

Etki iş modelleri bölümü, misyon ve operasyonlarının temeli sosyal veya çevresel etki ile oluşturulmuş şirketleri değerlendiriyor.

CD1280691 Özel Ölçüt

Şirketiniz, sosyal veya çevresel bir sorunu ele almak üzere özellikle tasarlanmış bir iş modeli ile mi oluşturuldu? Öyle ise, aşağıdaki hedeflerden herhangi biri iş modelinizin amaç ve hedefine uymakta mı?

- Ürün veya hizmetimiz, temel hizmetlere erişim, sağlık hizmetleri, eğitim, ekonomik imkân, sermaye ve bilgi sağlama gibi kimi belirli sosyal sorunlara yönelmektedir.
- Üretim uygulamalarımız, şirketin tüm operasyonları çevreyi korumak üzere tasarlanmıştır.
- Şirketimiz, çalışanlarımız ve tedarikçilerimize ait.
- Şirketimiz tedarik zinciri ya da dağıtım kanalları yoluyla yoksulluğun azaltılmasına odaklanıyor.
- İş modelimiz, yardım maksatlı para toplamak üzere tasarlanmıştır.
- Ürün ya da hizmetimiz, yeterli imkâna sahip olmayan bireyleri doğrudan ya da başka işler ve kâr amacı gütmeyen şirketler aracılığıyla dolaylı olarak hedef alıyor.
- İş modelimiz yerel toplumumuzun yeniden inşası için tasarlanmıştır.
- Ürün ya da servisimizin çevreyi koruyor.
- Şirketimiz, engellileri işe alıyor ve yetiştiriyor.
- Şirketimiz yukarıdaki amaçlar için tasarlanmamıştır.
- Diğer (lütfen belirtiniz)

IBM1.2 Sosyal Girişim

Şirketiniz, bir misyon bildirisinin ötesinde, sosyal ve çevresel hedeflerinin şirket ortaklık yapısındaki değişikliklere rağmen devamlılığını korumak üzere aşağıdaki yasal adımlardan herhangi birini atmış mıdır?

- Çalışanlar, toplumsal ve çevresel duyarlılığın olması şartını koşan kanuni bir belgenin oluşturulması veya benimsenmesi için bir sözleşme ya da yönetim kurulu kararı imzalamıştır. (örn. B Corp beyannamesini imzalamış ama paydaşlarını henüz dikkate almamıştır)
- Çalışanlar, toplum ve çevrenin göz önüne alınması şartını koşan kurumsal yönetim belgelerinde değişikliğe (örn. şirket kuruluş sözleşmesi değiştirilmesi) gidilmiştir.
- Misyonu koruyan belirli tüzel kişiliğe/yönetim yapısına (örn. kooperatif ya da kar amacı gütmeyen kuruluş) sahiptir.
- Paydaş değerlendirmesi ve misyonun korunması şartlarını gerektiren bir tüzel kişilik/yönetim yapısı (örn. Kuruluş ve yönetim belgelerini, paydaş değerlendirmesini de içerecek şekilde iyileştirmiş bir Benefit Corp ya da kooperatif)
- Diğer (lütfen belirtiniz)
- Yukarıdakilerden hiçbiri

Aile Katılımı

Bu sorular, ailenin, şirketin sürdürülebilirliğine ne derece önem verdiğini değerlendiriyor.

CD1874662 Özel Ölçüt

Ailenin iş ve şirkete yaklaşımının ötesinde, açık, etkili bir amaç ve yönelimi var mı?

- Aile, nesiller arası/boyu sosyal sorumluluk, toplumsal hizmet ve sosyal yatırım için değer ve fikirleri paylaşma imkânlarına sahip.
- Aile, sürdürülebilirliğin ne anlama geldiğini tartışıyor ve nasıl hayata geçirebileceği üzerine düşünüyor.
- Aile, daha sürdürülebilir bir geleceğin inşası konusunda yeni fikirler arıyor ve bu bağlamda rolünü geliştirmeye açık.
- Ailenin, şirket, ailenin kendisi, toplum ve çevre üzerindeki değerlerini açık bir şekilde ortaya koyan yazılı bir bildirisi var.
- Aile, finansal ve beşeri sermayesini, şirket değerlerimizi yerine getirmek için nasıl kullanacağı konusunda tartışıyor ve birlikte karar veriyor.

CD1874663 Özel Ölçüt

Bir aile şirketi olarak, toplumunuzda aktif bir liderlik rolü üstleniyor musunuz?

- Ailemizin toplum içindeki itibarı ile övünüyoruz.
- Aile, yatırım kararlarında, kârlılık kadar sosyal etkiyi de dikkate alıyor.
- Aile üyeleri, şirketimizin, toplum hayatı ile geçim kaynakları ve çevre konusundaki etkilerinin farkında.
- Aile üyeleri, sürdürülebilirlik, toplumu güçlendirme ve sosyal sorumlulukla ilgili organizasyonlarda aktif. Aile üyeleri, toplumsal hizmet ve sürdürülebilirlik konularında çalışmak üzere aile içinden destek alabiliyorlar.
- Aile üyeleri düzenli olarak, topluma katkı ve sosyal konularında neler yaptıklarını birbiriyle paylaşıyorlar.

CD1874655 Özel Ölçüt

Şirketin misyon ve değerleri ailenin yardımseverlik faaliyetleri ile ilişkili mi?

- N/A (Yok) - Aile herhangi bir yardımseverlik faaliyetinde yer almıyor.
- Kurum/Aile misyon bildirisi ve/veya yardımseverlik faaliyetleri, şirketin resmi misyonu veya değerleri ile eşleşecek şekilde tasarlanmıştır.
- Şirket ve aile yardımseverlik projelerine birlikte yatırım ya da bağış yapıyor.
- Şirketin, bir kısım ürün ya da hizmetleri aile/kurum misyonu ve yardımseverlik faaliyetleri ile ilişkilidir.
- Şirket, ailenin yardımseverlik faaliyetleri tarafından da desteklenen, yetersiz hizmet almış bireyleri işe alıyor.

- Şirket, ailenin yardımseverlik faaliyetlerinin misyon ve değerlerine uygun tedarikçilerle çalışıyor.
- Diğer (lütfen belirtiniz)
- Diğer

CD1874664 Özel Ölçüt

Şirket sahipleri olarak, hem ulaşılmak istenen sonuçlar hem de çalışanlar, müşteriler, tedarikçiler ve toplumla beraber hareket etme bağlamında sizin için neyin önemli olduğu konusunda net bir mesaj veriyor musunuz?

- İhtiyaç duyulması halinde, şirketimizin sosyal sorumluluğu ve sürdürülebilirliği ile ilgili dışarıdan uzmanlığa başvuruyoruz.
- Aile üyeleri, şirketimizin, topluma ve çevreye etkilerinin farkındadır.
- İş hayatındaki sürdürülebilirlik çabalarının farkındayız ve aktif olarak destek veriyoruz.
- Yönetim kurulunda veya diğer pozisyonlarda olan aile üyeleri, şirketin sürdürülebilirlik çabalarında aktif, görünür liderlerdir.
- Aile değerlerimiz, aile şirketimizin kültürü, stratejisi ve politikası ile bütünleşmiştir.
- Tedarikçilerimiz ile sosyal konularda daha sorumlu uygulamaların faydalarını düzenli olarak gözlemlemek, ölçmek ve iletişimini yapmak amacıyla birlikte çalışıyoruz.

CD1874665 Özel Ölçüt

Aile olarak, kaynaklarınız ve bilginizi, gelecek nesillerin, ailenizin vesayetini güçlendirmek için kullanıyor musunuz?

- Aile, gelecek nesil liderliğini destekliyor.
- Gelecek nesil aile üyeleri, zamanlarının bir kısmını toplumsal hizmet konusunda değerlendirmek üzere cesaretlendiriliyorlar.
- Aile üyeleri, gelecek kuşak temsilcilerini, kendi kişisel değerleri ile kendilerine bir yol çizmelerini ve kendi hayatları için bir amaç belirlemeleri konusunda cesaretlendiriyor.
- Aile, gelecek nesil ile neye değer verdikleri ve varlıklarını nasıl paylaştırmaları gerektiği konusunda net bir anlayışa sahip.
- Gelecek nesil, aile ve topluma katkı sağlama konusunda yükümlülük sahibidir.

CD1874666 Özel Ölçüt

Ailenin şu anki liderleri, ailenin mirasını ileriye taşımadaki rolünü, günümüzdeki faaliyetlerinin uzun vadeli etkilerini göz önünde bulundurup geleceğe aktif yatırımlar yaparak bilfiil takip ediyor mu?

- Uzun dönemli riskleri göz önünde bulundurarak geleceğe yatırım yapıyoruz.
- Ailemizde neler görmek istediğimiz ile ilgili uzun dönemli vizyona sahibiz.
- Kârımızın önemli miktarda bir kısmını şirkete ve/veya toplumda somut etkiler yaratmaya yatırıyoruz.
- Uzun vadede çalışanlarımıza değer veriyor ve onları destekliyoruz.

CD1874667 Özel Ölçüt

Bazı aile şirketleri, çalışanlarına ve topluma fayda sağlayan uzun vadeli projelere daha kolay yatırım yapıyor çünkü bu şirketler ekonomik anlamda daha dayanıklı olduklarından kısa vadeli finansal kazanç sağlama konusunda büyük bir baskı görmüyor. Bu durum şirketiniz için doğruysa, topluma belirgin fayda sağlayan uzun vadeli yatırımlarınızı (örn. yeterli hizmet alamayan piyasalara açılım, insan sermayesine yatırım, ekonomik olarak durgun ve gelişmemiş bölgelere yatırım) tanımlayınız.

TAİDER
Aile İşletmeleri Derneği
www.taider.org.tr

S360
www.s360.com.tr